

Życie na emeryturze nie musi być nudne

Tak twierdzi Edward Łysiak, absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej, który ukończył w 1973 roku. Jego powieść *Monika*, będąca piątym tomem cyklu *Kresowa opowieść* miała premierę 19 czerwca br. Wydało ją, tak jak poprzednie tomy, gdyńskie wydawnictwo Novae Res.



Edward Łysiak

zadebiutował w wydawnictwie Novae Res w 2013 roku serią książek *Kresowa opowieść*. Wszystkie cztery książki autora zostały bardzo ciepło przyjęte przez czytelników, których grono stale się powiększa. Długoletnia, rozwijająca się współpraca z Wydawnictwem Novae Res przy kolejnych tomach *Kresowej opowieści* zaowocowała setkami opinii i pozytywnych recenzji.



Dwie pierwsze części *Kresowej opowieści*, według Stanisława Nicieja, wybitnego znawcy Kresów, są jednymi z najlepszych powieści poświęconych konfliktowi polsko-ukraińskiemu. Sam autor jest także znawcą stosunków polsko-ukraińskich. Pomysłodawcą i współautorem projektu *Łączy nas wspólna historia*, realizowanego w latach 2006-2007, ukierunkowanego na poznanie się i bezpośrednie kontakty młodzieży polskiej i ukraińskiej. Edward Łysiak zwraca również szczególną uwagę na utrwalanie i zachowanie pamięci o ofiarach ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów z OUN/UPA w latach 1943-1944, ale też polsko-ukraińskiego pojednania. Bogate doświadczenia autora wpłynęły na jego twórczość i zaowocowały jedną z ciekawszych i bardziej przejmujących powieści o odkrywaniu swoich korzeni i pragnieniu katharsis, które można przeżyć jedynie przez konfrontację z przeszłością, jakkolwiek bolesna by ona nie była.

Gorąco zachęcamy do zapoznania się z twórczością autora.

Wydawnictwo Novae Res

Monika (akcja powieści toczy się w roku 2017)



Anna i Wojciech postanawiają pomóc w rozwikłaniu tajemniczej śmierci Moniki, dziewczyny, o której słyszeli podczas pobytu w Ukrainie. Gdy w ich ręce trafia pisany w języku jidysz pamiętnik, oboje są przekonani, że właśnie w tych zapiskach odnajdą klucz do tragicznej zagadki. Łącząc przedśmiertne notatki Moniki z opowieścią młodej Żydówki Racheli wyruszają w podróż na Kaszuby, gdzie mają nadzieję odnaleźć więcej przydatnych w ich prywatnym śledztwie tropów. Czy badając kolejne mroczne historie z przeszłości uda się im dotrzeć do prawdy? I czy prawda zawsze warta jest tego, by ją ujawnić?

- Co panią sprowadza do Wrocławia? – Wojciech zmienił temat rozmowy.
- Praca magisterska. – Marta splotła dłonie. – Przymierzam się do niej. Zbieram materiały, a kilka niezapisanych cyfrowo pozycji jest w bibliotece waszego uniwersytetu.
- Nie ma pani problemu z ich wypożyczeniem?
- Nie, ale można z nich korzystać wyłącznie na miejscu. Ja jednak nie z powodu pracy magisterskiej chciałam się z wami spotkać. – Zamilkła, zbierając myśli. – Czy pamiętają państwo nasze rozmowy w „Smotryczu”? – Po chwili przeszła do konkretów. Pytanie było do obojga, ale patrzyła tylko na Wojciecha.
- Oczywiście. – Poczul się nieswojo. Nie wytrzymał wzroku dziewczyny młodszej od niego o niemal pół wieku. – Ale którą konkretnie rozmowę ma pani na myśli?
- Tę, w której opowiadałam o „Pryluczce”. Pamiętają państwo? To pensjonat w Bystrzecu kultywujący huculskie tradycje i obyczaje.
- Tak, pamiętamy tę rozmowę. – Twarz Anny oblał lekki rumieniec. Dobrze pamiętała, że dzięki Ukraince Alonie, jeden z tych obyczajów poznała osobiście. Noc spędzoną z Semenem

po pisankowym tańcu wspominała niemal każdego wieczoru. To była jej tajemnica i nie chciała, żeby ktokolwiek ją poznał.

– Nie „Pryluczka” jest jednak ważna, ale Monika. – Marta kontynuowała wypowiedź. – Monika była tam na wczasach i opowiadała, co się dzieje w tym pensjonacie.

– I co z nią? – Anna, obawiając się rozwinięcia tematu, skierowała rozmowę na inne tory. – Co z Moniką?

– Nie żyje. – Te dwa słowa Marta wypowiedziała drżącym głosem. – Podobno popełniła samobójstwo.

– Kiedy to się stało? – Wojciech zmarszczył czoło. – Jeszcze w maju pani nam o niej opowiadała.

– Pod koniec czerwca. – Marta przykladała chusteczkę do wilgotnych oczu. – Jakies trzy tygodnie temu. Taka fajna, roześmiana dziewczyna.

– W jakich okolicznościach to się stało? – Zmarszczki nie ustępowały z czoła Wojciecha. – Zna pani jakies szczegóły?

– Nie. – Marta pokręciła głową. – Nie znam. Prawdę mówiąc, nie wierzę w to samobójstwo. Kilka razy widziałam się z Moniką i wersja samobójstwa zupełnie mnie nie przekonuje. Zupełnie.

– Czy było jakies śledztwo w tej sprawie? – Anna, zaskoczona informacją, zdążyła zapomnieć o targających nią rozterkach.

– Było. Na Ukrainie.

– To szybko załatwili sprawę. – Wojciech pokręcił głową.

– Nawet bardzo szybko, dlatego jest to podejrzane. Podobno sprawa była ewidentna, ja jednak nie wierzę. Rodzice Moniki też nie wierzą.

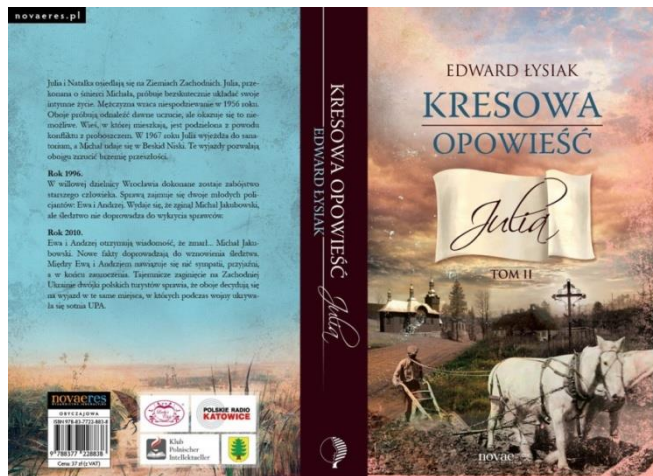
Krótką prezentacją pozostałych powieści Edwarda Łysiaka:

Michał (akcja powieści toczy się w latach 1930-1947)



W pozornie sielską koegzystencję różnych narodowości Pokucia (zachodnia Ukraina) wkracza polityka. Za sprawą organizacji nacjonalistycznych odżywają nadzieje Ukraińców na niepodległe państwo. Wybuch wojny zrywa dotychczasowe więzy szkolnej przyjaźni Fedora, Romana, Stiepana, Grzegorza, Michała oraz Izaaka. Ukraińcy Fedor, Roman i Stiepan wstępują do OUN. Żyd Izaak sympatyzujący z komunistami w 1941 roku ucieka z Armią Czerwoną do ZSRR, by powrócić w kwietniu 1944 jako oficer NKWD. Bracia Michał i Grzegorz pozostają na Pokuciu. Coraz większy terror UPA, w którym czynny udział biorą Fedor i Roman, doprowadza do śmierci Stiepana, Grzegorza i Miriam – młodzieńczej miłości Izaaka. Pod patronatem NKWD i bezpośrednim kierownictwem Izaaka powstają intrebitalnyje bataliony – oddziały specjalne do zwalczania UPA, do których wstępuje Michał. Julia, jego żona, podoba się Izaakowi. Ich wzajemna fascynacja rozwija się w tle bezwzględnej walki z sotniami UPA. Nie zrywa jej nawet wyjazd Julii na Ziemie Zachodnie. Michał walczy z UPA w Beskidach, gdzie poznaje Katrynę, łemkowską sanitariuszkę.

Julia (akcja powieści toczy się w latach 1952-2010)



Julia i jej córka Natalka osiedlają się na Ziemiach Zachodnich. Julia, przekonana o śmierci Michała, próbuje bezskutecznie układać swoje intymne życie. Mężczyzna wraca niespodziewanie w 1956 roku. Oboje próbują odnaleźć dawne uczucie, ale okazuje się to niemożliwe. Wieś, w której mieszkają, jest podzielona z powodu konfliktu z proboszczem. W 1967 roku Julia wyjeżdża do sanatorium, a Michał udaje się w Beskid Niski. Te wyjazdy pozwalają obojgu zrzucić brzemię przeszłości.

Rok 1996

W willowej dzielnicy Wrocławia dokonane zostaje zabójstwo starszego człowieka. Sprawą zajmuje się dwoje policjantów: Ewa Konieczny i Andrzej Pilarski. Wydaje się, że zginął Michał Jakubowski, ale śledztwo nie doprowadza do wykrycia sprawców.

Rok 2010

Ewa i Andrzej otrzymują wiadomość, że zmarł ... Michał jakubowski. Nowe fakty doprowadzają do wznowienia śledztwa. Między Ewą i Andrzejem nawiązuje się nie przyjaźni, sympatii, a w końcu zauroczenia. Tajemnicze zaginięcie na zachodniej Ukrainie dwójki polskich turystów sprawia, że oboje decydują się na wyjazd w te same miejsca, w których podczas wojny ukrywała się sotnia UPA.

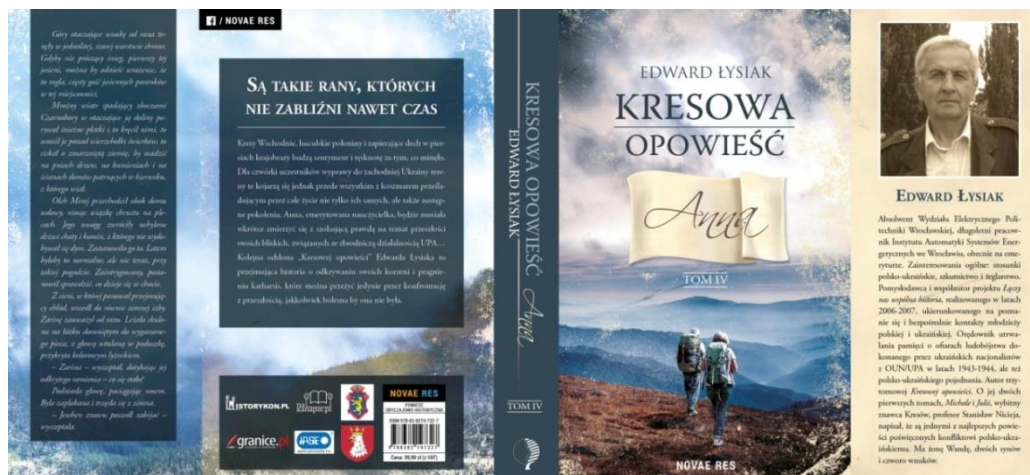
Nadia (akcja powieści toczy się w roku 2014)



Po powrocie z Ukrainy i rozwiązaniu zagadki zaginięcia dwójki polskich turystów Andrzej Pilarski czuje, że nie czeka go już w życiu nic dobrego. Porzucony przez kobietę, z którą zamierzał założyć rodzinę, popada w coraz większe rozgoryczenie i frustrację, a wkrótce dowiaduje się, że cierpi na nowotwór wątroby i jedyną szansą na ratunek jest jej przeszczep. Chcąc odciąć się choć na chwilę od negatywnych emocji, postanawia wyjechać w podróż życia do miejsc, które zawsze chciał zobaczyć. Nawet nie podejrzewa, że wymarzone wakacje we Włoszech i Chorwacji staną się początkiem mrożącej krew w żyłach historii, a przypadkowo poznana piękna Ukrainka o imieniu Nadia poważnie namiesza mu w głowie.

W tej pełnej napięcia powieści wątki współczesne nieustannie przeplatają się z dramatycznymi wspomnieniami świadków zbrodni wołyńskiej, udowadniając, że pragnienie zemsty jest jednym z najbardziej destrukcyjnych uczuć, z jakimi musi zmierzyć się człowiek.

Anna (akcja powieści toczy się w roku 2017)



Kresy Wschodnie, huculskie połoniny i zapierające dech w piersiach krajobrazy budzą sentyment i tęsknotę za tym, co minęło. Dla czwórki uczestników wyprawy do zachodniej Ukrainy tereny te kojarzą się jednak przede wszystkim z koszmarem prześladowającym przez całe życie nie tylko ich samych, ale także następne pokolenia. Anna, emerytowana nauczycielka, będzie musiała wkrótce zmierzyć się z szokującą prawdą na temat przeszłości swoich bliskich związanych ze zbrodniczą działalnością UPA. Kolejna odsłona Kresowej opowieści, to przejmująca historia o odkrywaniu swoich korzeni i pragnieniu katharsis, które można przeżyć jedynie przez konfrontację z przeszłością, jakkolwiek bolesna by ona nie była.

Autor tak przedstawia samego siebie:

https://www.youtube.com/watch?v=xGNEtcPXm_c

W Internecie można znaleźć wiele publikacji na temat *Kresowej opowieści*, jej autora, spotkań z czytelnikami oraz udzielonych wywiadów. To niektóre z nich:

Wieczór autorski w Oławie: https://www.youtube.com/watch?v=hMpFYrB6_F4

Zwiastun Michała i Julii: <https://www.youtube.com/watch?v=JiMJchutu2g>

O Kresowej opowieści na antenie Radia Katowice:

<https://www.youtube.com/watch?v=G98nkBXgvZk>

O Kresowej opowieści na antenie Radia Wrocław:

https://www.youtube.com/watch?v=YVxIVL_GUZs

Wywiad dla portalu granice.pl: <https://www.granice.pl/publicystyka/edward-lysiak-wywiad/2052/1>

Wywiad dla portalu nakanapie.pl: <https://nakanapie.pl/autorzy/edward-lysiak>

Edward Łysiak jest także autorem dwóch artykułów opublikowanych w Tygodniku Powszechnym:

Pomnik na zgodę (15.12.2009): <https://www.tygodnikpowszechny.pl/pomnik-na-zgode-135844>

Powrót nad Czeremosz (17.06.2013): <https://www.tygodnikpowszechny.pl/powrot-nad-czeremosz-19686>